

REMISSVAR

2015-07-10

dnr 5.2.1-2015-621

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

Remissvar med avseende SMHI:s Underlag till kontrollstation 2015 för anpassning till ett förändrat klimat

Vi samer är urfolket i Sápmi. Vårt folk har sedan urminnes tider bott i och förvaltat dess land och vatten med stor respekt och försiktighet. Vi är en del av landskapet. Våra liv – våra näringar och kulturyttringar – anpassas för att flexibelt balansera mellan vad naturen kan ge och vad vi kan ta (bruka) utan att förbruka naturen. Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament. Sametingets syfte är att förbättra de svenska samernas möjligheter som ursprungsfolk att bevara och utveckla sin kultur. Sametinget har tagit del av rubricerad remiss och lämnar följande synpunkter.

SMHI har haft i uppdrag att följa upp och analysera det arbete med klimatanpassning som skett sedan Klimat- och sårbarhetsutredningen 2007. Sametinget har delvis deltagit i utredningen och vill därför påminna om att samerna och den samiska kulturen påverkas i alla högsta grad av klimatets förändringar. Sametinget delar SMHI:s sammanfattning av utredningen att det finns ett stort behov av fortsatta insatser inom klimatanpassning. Rapporten ger förslag till färdplan för klimatanpassning, Sametinget anser att förslagen rörande den samiska kulturen är bristfälliga och uppfyller inte de samiska behoven. I och med att regeringen i samband med denna rapport ska presentera hur klimatanpassningsarbetet i Sverige långsiktigt bör utvecklas är det viktigt att den samiska kulturen kommer fram i denna rapport. Sametingets livsmiljöprogram Eallinbiras bidrar till Generationsmålet och visionen *bruka utan att förbruka*. Det samiska samhället har ett helhetsperspektiv och Sametingets övergripande mål är en livskraftig och hållbar samisk livsmiljö: "Vi vill leva i ett livskraftigt Sápmi som är rotat i både en bärkraftig natur och i en levande samisk kultur. Människan och naturen har en långsiktig förmåga att förnya sig och hållbart vidareutvecklas även i tider av betydande förändringar. Både natur och kultur i Sápmi upplevs som berikande för omvärlden". Klimatanpassning måste bedrivas långsiktigt, med tydliga roller och mandat samt en god samordning mellan olika aktörer. För att kunna anpassa Sverige efter det förändrade klimatet krävs ett holistiskt synsätt där landskapsperspektivet är centralt. De samiska kunskaperna och kompetensen är värdefulla och kan bidra till Sveriges klimatanpassning. Ur ett samiskt perspektiv är alla frågor miljöfrågor – eftersom miljön berör alla aspekter av våra liv och vår omgivning.

2 Att skapa förutsättningar för klimatanpassning

Sametinget vill förtydliga att även inom den samiska kulturen kommer det att behövas ökade investeringar. Som ett första steg i klimatanpassningsarbetet poängteras betydelsen av

Cujuhus/adress
Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA
Besök: Adolf Hedinsvägen 58
e-post: kansli@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefvdna/telefon
0980 - 780 30 (växel)

Fákxa/telefax
0980 - 780 31
www.sametinget.se

REMISSVAR

2015-07-10

dnr 5.2.1-2015-621

att reducera sårbarheten och exponeringen för nuvarande klimatvariationer. Sametinget anser inte att detta uppfylls idag då finansieringen för renskötelsns katastrofskadeskydd inte täcker de faktiska kostnader. Trots att ostadiga vintrar med dåligt bete har ökat i frekvens utelämnas renskötarna till att själva stå för de största kostnaderna i samband med beteskriser.

3 Syntes av förslag för att klimatanpassa Sverige

Det krävs en samordning mellan sektorer på olika nivåer för att hitta synergier och undvika målkonflikter. Sametinget saknar samiska aktörer i tabell 1. Det framgår av tabellen att MSB:s anslag utökas för skydd mot naturolyckor så att beviljandegraden bättre motsvarar faktiska behov- tills nya finansieringsformer trätt i kraft. Sametinget anser att katastrofskadeskydd för rensköteln utökas för att motsvara faktiska behov fram till det att en klimatfond kommit till stånd.

3.1 Anpassa lagar och regler, samt tydliggör roller, ansvar, strategier och mål

Sametinget bör involveras i Sveriges arbete med att analyser hur EU-fonder kan användas till klimatanpassning under nuvarande period (2014-2020).

Förslag 3:1 Det är viktigt att Sverige i sitt deltagande i arbetet med att säkerställa att samarbete inom EU stödjer medlemsländernas arbete med klimatanpassning även lyfter de samiska behoven.

Förslag 3:4 Underlag till strategin och handlingsplanen föreslår en nationell expertkommitté för klimatanpassning. Sametinget och samiska aktörer ska ingå i den nationella expertkommittén.

En viktig del i strategin är att klargöra roller, ansvar och möjlighet till stöd. Ansvaret fördelas mellan nationella och regionala myndigheter, kommuner, näringsliv och branschorganisationer, forskarsamhället, samt det civila samhället. Näringsliv och aktörer måste involveras i tidigt skede, redan från start. I utredningen framgår det att det är viktigt att även näringslivet inkluderas i arbetet med klimatanpassning i Sverige. Sametinget ser inte att det samiska näringslivet som bland annat Svenska Samernas Riksförbund har deltagit. Dialog och utbyte av kunskaper på alla nivåer borde vara en grundsten i arbetet.

Förslag 3:5 och 3:6 Sametinget är sektorsmyndighet för den samiska kulturen och rensköteln, även Sametinget borde få i uppdrag att utarbeta och följa upp nationella mål och handlingsplaner samt få inskrivet i sina instruktioner att initiera, stödja och följa upp klimatanpassningsarbete inom det samiska samhället.

Förslag 3:7 och 3:11 Sametinget påminner om att även involvera Sametinget och samiska aktörer i klimatanpassningsarbete på nationell och regional nivå.

Förslag 3:8 Sametinget bör som i Naturvårdsverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet Storslagen fjällmiljö vara en av de miljömålsansvariga myndigheterna.

Cujuhus/adress

Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA
Besök: Adolf Hedinsvägen 58
e-post: kansli@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefodna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Fåksa/telefax

0980 - 780 31

www.sametinget.se

REMISSVAR

2015-07-10

dnr 5.2.1-2015-621

3.2 Säkerställ att prioriterade forsknings- och utvecklingsinsatser genomförs

Förslag 3:13 och 3:14 Samisk kultur och samiska aktörer får inte tillintetgöras inom arbetet att identifiera prioriterade behov av forskning och utveckling, databaser, verktyg och stöd. Forskning som berör samer ska involvera dem i startskedet och sammankopplas med traditionella kunskaper. En hållbar utveckling bygger på en meningsfull balans mellan traditionell och modern kunskap.

3.3 Tillgängliggöra kunskap, databaser, beslutsstöd, prognoser och varningar, samt klimatanpassningsteknik

Det är viktigt att tillgängliggöra kunskap så att den sprids och blir användbar. De samiska kunskaperna är värdefulla och kan bidra till Sveriges klimatanpassning. För att uppnå långsiktigt god hushållning med naturresurser krävs att Sverige uppfyller miljökvalitetsmålen samt lever upp till de internationella konventioner som man åtagit sig. Beslutsfattarna behöver förstå betydelsen av det omgivande landskapet och kopplingen att allt har ett samband och påverkas av varandra, exempelvis är inte kultur frånskilt de ekologiska och sociala perspektiven. De samiska traditionella kunskaperna och renskötseln är centrala i förvaltningen av vårt landskap och måste därför finnas med redan vid planeringsskedet hos alla aktörer i samhället.

Förslag 3:16 Det är viktigt att i uppdraget att tillgängliggöra befintliga verktyg och stöd för klimatanpassningsarbetet även se till de samiska behoven.

Förslag 3:18 Samiska aktörer bör ansluta sig till samarbetet, bland annat Sametinget och Svenska Samernas Riksförbund.

Förslag 3:20 Sametinget tillstyrker förslaget att etablera tematiska, sektorintegrerade kunskapscentra där kunskaper och kompetens kan byggas upp samt överföra kunskaper, verktyg och stöd till olika aktörer. Sametinget som myndighet borde också få långsiktig finansiering för att tillsammans med andra myndigheter och berörda aktörer, bygga upp och driva ett nationellt samiskt kompetenscentrum för klimatanpassning och samiska miljöfrågor i ett förändrat klimat. En lösning till en så global utmaning som klimatförändringen är, kan bara hittas i det gemensamma ansvaret. Eftersom vi alla är en del av miljön har vi alla också möjlighet att ta ansvar och vara en del av lösningen. Ett samiskt kunskapscentrum föreslås även i Naptexs rapport för Naturvårdsverket om hur Sverige bör genomföra artiklarna 8j och 10c i syfte att uppnå Aichi-mål 18 i FN:s Konvention om biologisk mångfald. Det skulle främja traditionella kunskaper, innovationer, deltagande på alla nivåer och sedvänjor som är relevanta för bevarandet och det hållbara nyttjandet av biologisk mångfald. Ett samiskt kompetenscentrum skulle inspirera med samisk miljösyn och initiativtagandet samt vara ett sätt att kunna paketera och tillgängliggöra samisk kunskap så den blir relevant och lättillgänglig för olika målgrupper. Sametinget delar åsikten med andra sektorsmyndigheter att vi behöver utpekat uppdrag och långsiktig finansiering för att driva klimatanpassningsfrågor.

Cujuhus/adress	Telefvdna/telefon	Fåksa/telefax
Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA		
Besök: Adolf Hedinsvägen 58	0980 - 780 30 (växel)	0980 - 780 31
e-post: kansli@sametinget.se		
Org.nr.: 202100-4573		www.sametinget.se

REMISSVAR

2015-07-10

dnr 5.2.1-2015-621

3.4 Klarläggande av hur finansiering fördelas mellan olika aktörer, samt säkerställande av resurser

Sametinget anser inte att det är hållbart att renskötseln idag själva står för skadorna och de största kostnaderna vid beteskatastrofer, då betet inte är tillgängligt på grund utav det förändrade klimatet. Sametinget ser att det finns både synergieffekter och långsiktig nytta med att kostnaderna för beteskatastrofer finansieras nationellt då renen är det enskilt viktigaste betesdjuret i fjällen. Renarna som nyttjar naturresurserna bidrar till att den biologiska mångfalden hålls i balans. Följande text i kapitel 11.6 Nationell kartdatabas för vegetation och marktäck, beskriver hur det ser ut för renarna och andra arter i det fragmenterade landskapet: *Många vilda växt- och djurarter måste anpassa sina utbredningsområden till ett förändrat klimat. Det innebär konkret att de som antingen som rörliga djur eller i speciella spridningsstadier som sporer eller frön hos växter och svampar, eller rörliga larvstadier hos fastsittande djur måste kunna förflytta sig i landskapet i takt med det förändrade klimatet. Klimatförändringen ökar därför arters beroende av en fungerande grön infrastruktur med lämpliga naturtyper för överlevnad, reproduktion och spridning. Den fragmentering och utarmning av den gröna infrastrukturen som fysisk exploatering och mycket av dagens markanvändning inom de areella näringarna medfört, är således ett hot även mot ekosystemens resiliens mot klimatförändring.* Sametinget anser att renen är en bra indikator för klimatförändringar och grön infrastruktur. Renskötarna följer renen året runt och de behöver kunna ströva fritt från fjäll till kust. När man dagligen lever med naturen ges många tillfällen att observera de stora förändringar som sker.

4 Ett klimat och en framtid i förändring

Redovisningen i detta kapitel visar att renskötseln och den samiska kulturen redan i dag påverkas av klimatförändringar. Tänkbara hot är skiftningar i snöklimatet, speciellt besvärliga är instabila vintrar med snabba väderomslag och töperioder, ändringar i insektfauna kan ge besvärliga förhållanden på sommaren. Graden och hastigheten av klimatförändringarna som vi observerar i Sápmi har sedan många år gjort oss djupt oroliga.

7 Styrning och ramverk för klimatanpassning

Förslag 7:2 Sametinget borde även ha en roll i att sprida information om hur projektmedel från EU:s struktur och investeringsfonder kan användas för klimatanpassning för de samiska behoven.

7.3 Nationellt arbete med klimatanpassning

Tabell 2 Renskötselfrågorna ligger under Näringsdepartementet så Sametinget ska även finnas med i den kolumnen.

Sametinget saknas bland de expert- och sektorsmyndigheter som listas där regeringen genom ansvariga departement bör se över och förtydliga instruktioner för samtliga berörda expert- och sektorsmyndigheter. Sametinget är sektorsmyndighet för den samiska kulturen och renskötseln.

Cujuhus/adress
Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA
Besök: Adolf Hedinsvägen 58
e-post: kansli@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefodna/telefon
0980 - 780 30 (växel)

Fåksa/telefax
0980 - 780 31
www.sametinget.se

REMISSVAR

2015-07-10

dnr 5.2.1-2015-621

Sametinget anser också att det krävs utökade möjligheter för samiska aktörer att få finansiellt stöd för att kunna genomföra dyrbara klimatanpassningsåtgärder. Sametinget anser att principen att verksamheter som förorsakar skada bör belastas och därmed bidra med finansiering av klimatanpassningsåtgärder. Renskötselmarkerna är fragmenterade och renskötselns flexibilitet har minskat kraftigt då alternativa betesmarker inte finns kvar. I kombination med fortskridande fragmentering av landskapet och den miljöbelastning som ökande exploatering av naturresurser för med sig, blir det ännu svårare och ibland omöjligt för samer att agera flexibelt. Det är därför viktigt att vi minskar sårbarheten.

7.6.2 Ett näringslivsperspektiv på klimatanpassning

Det framgår att som en del i detta uppdrag genomfördes i september 2014 fyra näringslivsdialoger med syfte att belysa hur man inom olika branscher ser på klimatrisker, utmaningar och möjligheter kopplade till klimatanpassning. Sametinget känner inte till detta och kan heller inte se att samiskt näringsliv bjudits in och deltagit.

8 Snabba, långsamma, direkta och indirekta effekter

Sametinget anser också att kumulativa effekter ska få mer utrymme i MKB:er för att säkerställa ett hållbart samhälle i ett förändrat klimat. Indirekta effekter av de kumulativa effekter som över tiden kan uppstå när en kombination av flera förändringar (såväl klimatrelaterade som andra förändringar) sammantaget kan ge stora konsekvenser.

8.3 Indirekta effekter av klimatförändringar i omvärlden

I de identifierade forskningsbehoven lyfts livsmedelsförsörjning, här är det viktigt att se hur livsmedelssystemens sårbarhet och den samiska livsmedelsförsörjningen kan påverka den svenska livsmedelsförsörjningen på ett positivt sätt.

9 Klimatanpassning inom olika sektorer

9.1 Integrerad vattenförsörjning, dricksvatten och avlopp

Sametinget anser att större krav på att klimatförändringar beaktas i alla miljöfarliga verksamheters MKB:er. Eftersom många tillstånd är på obegränsad tid, finns det risk att det uppstår behov av ytterligare skyddsåtgärder eller begränsningar efter tillståndet har getts på grund av de förändrade förutsättningarna i ett förändrat klimat.

9.4.2 Kulturarv

Sametinget vill förtydliga att kulturarv även innefattar det samiska kulturarvet. Ett varmare och fuktigare klimat i Sverige innebär att även det samiska materiella kulturarvet, såväl byggnader som föremål, utsätts för nya risker. Sametinget har inte involverats i Riksantikvarieämbetets arbete med klimatanpassning för kulturmiljöer.

Förslag 13.4.1 Sametinget bör få samma roll för det samiska kulturmiljöområdet alternativt att Sametinget har en aktiv roll tillsammans med Riksantikvarieämbetet.

Cujuhus/adress

Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA
Besök: Adolf Hedinsvägen 58
e-post: kansli@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefvdna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Fåksa/telefax

0980 - 780 31

www.sametinget.se

REMISSVAR

2015-07-10

dnr 5.2.1-2015-621

Förslag 9:8 Riksantikvarieämbetet bör tillsammans med Sametinget få i uppdrag att ta fram en vägledning för hur kulturarvsaspekter bör integreras i klimatanpassningsarbetet inom andra berörda samhällsområden, på lokal och regional nivå.

Förslag 9:9 Riksantikvarieämbetet får i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer i form av kategoriseringar och rankningar av objekt och miljöer som underlag till monetära värderingar (t.ex. av samhällsekonomiska förluster av kulturvärden). Sametinget ser inte att allt går att värdera monetärt, särskilt inte när det handlar om kultur.

Sametinget delar åsikten om att förebyggande åtgärder är oftast mindre kostsamma än omhändertagandet av skador.

Förslag 9:10 Sametinget påminner om att inte tillintetgöra den samiska kulturen i uppdraget att utveckla förebyggande förvaltning för att begränsa klimatpåverkan och anpassa kulturarv till ett förändrat klimat genom verktyg inom t.ex. vård- och underhållsplanering.

9.5.3 Renskötsel

Sametinget föredrar att renskötseln används framför rennäring då det inte bara är en näring utan en del av den samiska kulturen. Samarbete med andra aktörer löser inte all problematik för renskötseln. Nyckelfrågan för renskötseln är inte indirekt anpassning då renskötseln hittills fått anpassa sig. Renskötseln kan inte anpassa sig mer då renen kräver tillgång varierande marker. Renskötselns långsiktiga bärkraftighet är även intimt sammankopplade med sammanhängande betesmarker. Klimat- och sårbarhetsutredningens konstaterade att förutsättningarna för att bedriva renskötsel i Sverige allvarligt kommer att påverkas av klimatförändringarna, där man förutsåg att vegetationsperioden kan förlängas och växtproduktionen under sommararbetet förväntas öka, samt att insektsplågan kan förvärras och att snöförhållandena vintertid kan leda till frekventare intressekonflikter med andra näringar. Trots det får renskötseln fortfarande stå för de stora kostnaderna vid beteskriser, det finns inga försäkringar eller extra medel som tillskjuts. Inga långsiktiga klimatanpassningsåtgärder inom renskötseln har kommit igång. Fragmentering av landskapet fortsätter i ännu snabbare takt samtidigt som samiska kunskaper tas inte på allvar.

Renskötseln påverkas redan idag av det förändrade klimatet. Kumulativa effekter främst exploatering, rovdjur och skogsbruk gör att renskötselns flexibilitet utarmats. Renskötseln kan inte anpassa sig mer efter exploatering. Samarbete med övriga samhällsaktörer är inte nyckelfrågan utan det är markerna med funktionella samband. Ursprungsbefolkningen ska enligt folkrättsliga principer kunna råda över markerna för att kunna tillgodose att renhjordarna som är i behov av olika sorters marker och leder kan existera. Sametinget menar att frågan om renskötselns och den samiska kulturen förutsättningar ska sättas in i sitt sammanhang när det gäller marker som ursprungsbefolkningen traditionellt brukat samt brukar och enligt folkrättsliga principer har samerna rätt att avgöra om exploatering ska ske eller inte.

REMISSVAR

2015-07-10

dnr 5.2.1-2015-621

Det krävs ett ställningstagande kring om det är renskötarna och samebyarna som ska bära hela bördan för klimatanpassning, eller om ett ökat skydd för den erkända renskötselfrågan mot ytterligare intrång bör beaktas. Detta är extra viktigt då färdplanen ska kopplas till Miljömålsberedningens uppdrag om ett klimatpolitiskt ramverk som har till syfte att föreslå nytt långsiktigt klimatmål. Sametinget anser att det ska finnas en genomarbetad plan så att renskötseln exempelvis kommer till skada för ett klimatmål. En långsiktig hållbar klimatstrategi behöver gå hand-i-hand med landskapsperspektivet och miljö kvalitetsmålen.

Sametinget anser att alla åtgärdsförslag för etappmålet Betespräglat landskap i Naturvårdsverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet Storslagen fjällmiljö ska stödjas av denna utredning.

Töväder med efterföljande kyla gör att betet fläckvis blir låst på grund av ett hårt istäcke mot marken. Sametinget vill förtydliga att de senaste gångerna det varit beteskriser så har stora områden drabbats av låst bete. Skogsbruket har under lång tid påverkat och påverkar både häng- och marklav. Hänglavsskogar har alltid varit viktiga för renskötseln, speciellt vid svåra betesförhållanden samt som rastbete. Idag är hänglavsskogar ännu viktigare och de måste bevaras då skogsbrukets utbredning nästintill utarmat habitatet.

Förslag 9:18 Sametinget tillstyrker inte förslaget *Regeringen tillsätter en särskild utredning kring konsekvenser av att ta bort säsongsbegränsningarna på renbetesmarkerna*. Sametinget anser inte att det är en lösning och det kommer inte heller öka flexibiliteten i tillgång till betesmarker. Sametinget anser att det finns andra förslag där finansiering kan läggas.

Förslag 9:19 Sametinget ser att denna åtgärd är viktig och att en katastroffond ska inrättas omedelbart. De verksamheter som fragmenterar renbetesmarker borde avsätta medel till katastroffonden. Till dess att katastroffonden inrättats ska nationella medel finansiera kostnader för renskötseln vid beteskriser.

Sametingets ytterligare förslag på åtgärder:

- Medel/resurser för förebyggande åtgärder/planering på samebynivå. Förutsättningarna ser olika ut för olika samebyar så det är svårt att hitta generella lösningar för hela renskötselområdet. Samebyarna ska kunna ta fram handlingsstrategier för respektive sameby
- En samverkansgrupp för att förebygga effekter av nya sjukdomar hos renar och ändringar i insektfauna på grund av ett förändrat klimat.
- Sametinget anser att vindkraftens effekter ska utvärderas, forskning och kontrollprogram, så att vindkraft kan etableras där den gör minst skada på renskötseln.
- Skogliga åtgärder:
  - Hänglavsbärande skogar i renskötselområde får inte avverkas samt utreda möjligheter att återvegetera hänglav.
  - Hur renbetet, framförallt marklav, påverkas av klimatets förändringar. Kan mänsklig kraft gynna/påskynda tillväxten av marklav.

Cujuhus/adress

Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA
Besök: Adolf Hedinsvägen 58
e-post: kansli@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefvdna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Fåksa/telefax

0980 - 780 31

www.sametinget.se

REMISSVAR

2015-07-10

dnr 5.2.1-2015-621

- Inge mer contortatall får planteras. Ta fram en plan om hur befintliga contortabestånd inom renskötselområdet ska åtgärdas.

9.5 Hälsa

Sametinget påpekar att samernas psykosociala hälsa måste beaktas och tas på allvar. De senaste tio åren har kunskapen om samers psykosociala ohälsa uppmärksammas. Renskötare har högre självmordstal och löper ökad risk för ångest- och depressionssymptom.

9.7 Naturmiljön och miljömålen

Sametinget vill lyfta fram Naturvårdsverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet Storslagen fjällmiljö. Den samiska kulturen och renskötseln har inte lyfts fram i tidigare utredningar om långsiktigt hållbar markanvändning i Sverige. Sametinget pekas sällan ut i regeringsuppdrag tillsammans med andra statliga myndigheter, ett exempel är Naturvårdsverkets regeringsuppdrag om grön infrastruktur, där renskötsel är en del av den gröna infrastrukturen och renen en indikator.

Sametinget borde vara en av de ansvariga i miljömålssystemet och också då ingå i Miljömålsrådet.

10 Information om nuvarande och framtida klimat

Förslag 10:7 Sametinget borde vara en del av det arbetet. Relevanta samiska aktörer får inte glömmas bort som exempelvis sameföreningar.

13 Kunskapsstöd till samhället

13.2 Kunskapsförsörjning från sektorsmyndigheter

Flera sektorsmyndigheter arbetar med att förmedla information med relevans för respektive sektor till sina målgrupper. Sametinget är sektorsmyndighet för renskötseln och den samiska kulturen men finns inte med i utredningen.

13.4 Tematiska kompetenscentra för klimatanpassning

Se tidigare kommentarer under *förslag 3:20*.

Sametinget vill skicka med att det krävs ett helhetstänk och olika aktörers medverkan på alla nivåer. Det är viktigt med samarbete och ömsesidig förståelse för ett långsiktigt hållbart samhälle.

I detta ärende har Sametingets näringslivschef Lars-Ove Sjajn beslutat. Samhällsplanerare Anne Walkeapää har varit föredragande.

Lars-Ove Sjajn
Näringslivschef

Anne Walkeapää
Samhällsplanerare

Cujuhus/adress
Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA
Besök: Adolf Hedinsvägen 58
e-post: kansli@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefvdna/telefon
0980 - 780 30 (växel)

Fåksa/telex
0980 - 780 31
www.sametinget.se